

Datum: 02.10.2026

Medij: Nova ekonomija

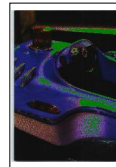
Rubrika Privreda

Autori: Filip Rudić

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

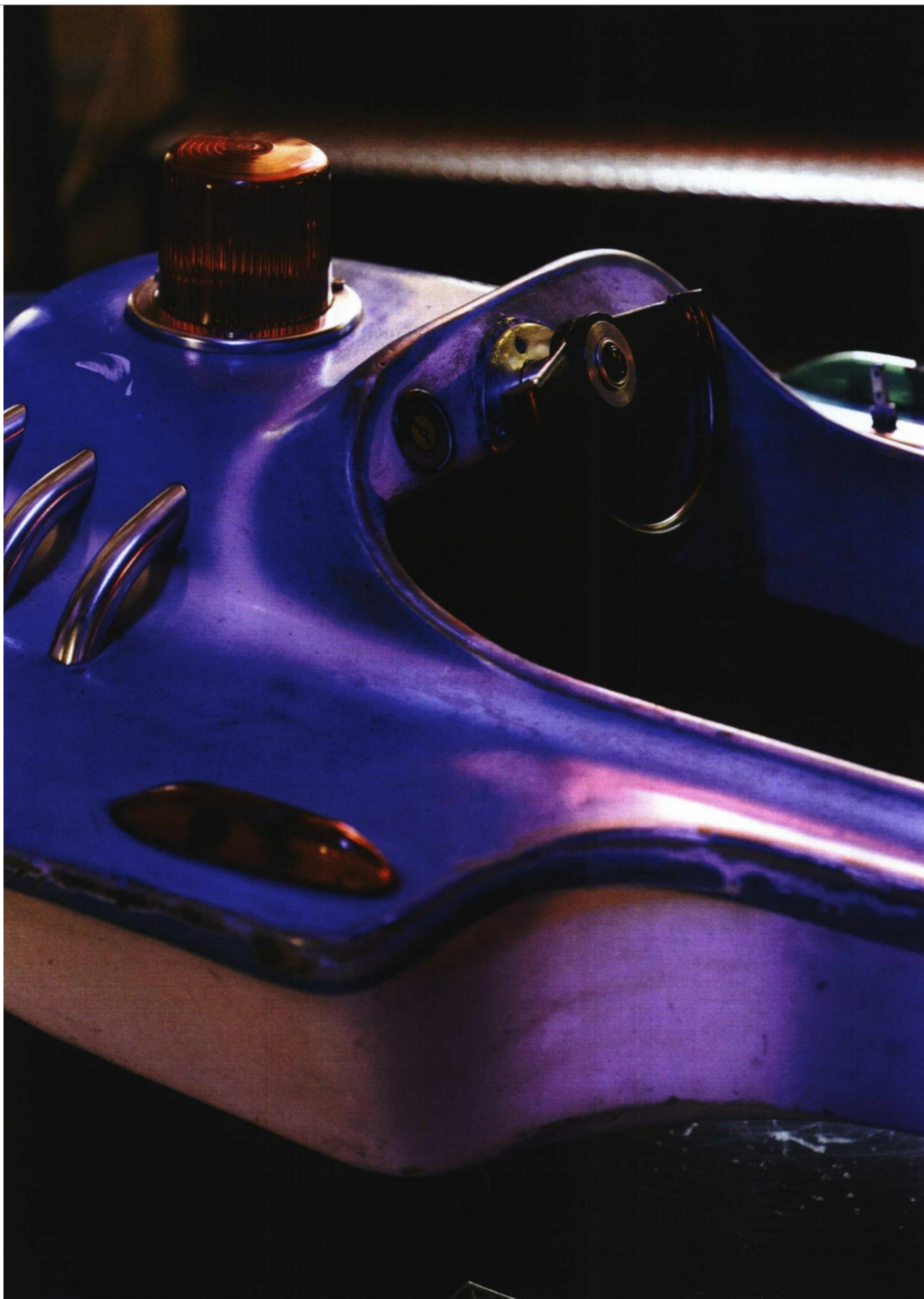
Napomena:

Površina: 2164

Naslov: NEBESKA OBEĆANJA I ZEMALJSKA PRAVILA

Strana: 26,27,28,29

Datum: 02.10.2026

Medij: Nova ekonomija

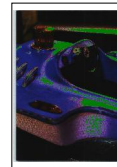
Rubrika: Privreda

Autori: Filip Rudić

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 2164

Naslov: NEBESKA OBEĆANJA I ZEMALJSKA PRAVILA

Strana: 26,27,28,29

PRIVREDA

Filip Rudić

Ko će moći da vozi „leteći taksiji“

NEBESKA OBEĆANJA I ZEMALJSKA PRAVILA

Sve je bliži EXPO 2027, a sa njim i dolazak famoznih „letećih taksija“. Srbija je počela da prilagođava svoj pravni okvir kako bi regulisala njihovu upotrebu, ali postoji još niz koraka koje treba preduzeti. Još uvek nije poznato kojom rutom će saobraćati ove letelice

Početkom ove godine, u prisustvu predsednika Aleksandra Vučića i Adama Goldštajna, direktora kompanije Archer Aviation, potpisan je sporazum o uvođenju takozvanih letećih taksija u Srbiji.

„Za nas je važno da u tehnološkom smislu sarađujemo sa jednom od najboljih i najsnažnijih kompanija u celom svetu, da u Srbiju dovodimo najmoderniju, vrhunsku američku tehnologiju i da smo dugoročni partneri“, rekao je tada Vučić. Osim saradnje u tehnološkom smislu, za uvođenje ove inovacije potrebno je još nešto – prilagođavanje pravne regulative jednoj novoj tehnologiji.

POTPUNO NOVA REGULATIVA

„Pripremanje tla“ za uzletanje ovih letelica počelo je godinu dana pre toga, kada je Direktor civilnog vazduhoplovstva ažurirao Pravilnik o uslovima za obavljanje vazdušnog saobraćaja. Tada su u ovaj dokument unete izmene koje prvi put pominju vazduhoplove sa mogućnošću

vertikalnog poletanja i sletanja (VTOL). Ova letelica je u domaćem pravilniku skraćeno nazvana VCA, a definisana je kao „vazduhoplov s pogonom, teži od vazduha, koji nije avion ili rotokopter i koji ima sposobnost da izvrši vertikalno poletanje i sletanje pomoću jedinica za uzgon i potisak koje služe da obezbede uzgon tokom poletanja i sletanja“. Svaku aktivnost koja se obavlja vazduhoplovima sposobnim za vertikalno poletanje i sletanje (VTOL) u gusto naseljenim područjima i područjima koja nisu gusto naseljena naziva se „aktivnost inovativne vazdušne mobilnosti“ i označava skraćenicom IAM. Advokat Lazar Stojilković za Novu ekonomiju objašnjava da regulatorno prepoznavanje tehnologije nije isto što i potpuno uređen sistem za njenu komercijalnu upotrebu.

Prema njegovim rečima, najveći izazov sada je operativna razrada – kako će se eVTOL letelice uključiti u postojeći vazdušni prostor, kojim trajektorijama će leteti, kako će se organizovati poletanje i sletanje u urbanim sredinama i kako će se obezbediti bezbedno razdvajanje od ostalog vazdušnog saobraćaja.

„Pitanje vertidroma je slično. Početni tehnički standardi postoje, ali za stvarnu mrežu 'vazdušnih taksija' moraće se precizno uskladiti vazduhoplovni propisi sa prostornim planiranjem, izgradnjom, protivpožarnom zaštitom, zaštitom životne sredine i lokalnom infrastrukturom“, rekao je Stojilković. On ne smatra da je neophodno donositi poseban „eVTOL zakon“, jer važeći Zakon o vazdušnom saobraćaju već pruža osnov za regulisanje vazdušnog prostora i operacija, dok Zakon o obligacionim i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju već uređuje odgovornost prevozioca, štetu i osiguranje.

„Potrebno je precizno nadograditi postojeći sistem, nego praviti potpuno novu pravnu oblast“, kazao je Stojilković. Urednik portala Aero.rs Predrag Vučetić kazao je za Novu ekonomiju da je izmenama Pravilnika Srbija prvi put uvela poseban regulatorni okvir za ovu vrstu vazduhoplova.

„Važno je, međutim, naglasiti da se sadašnji regulatorni okvir odnosi na VCA sa pilotom u letelici. On ne znači da je u Srbiji već uspostavljen sistem

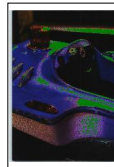

Datum: 02.10.2026
Medij: Nova ekonomija
Rubrika: Privreda
Autori: Filip Rudić

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:
Površina: 2164

Naslov: NEBESKA OBEĆANJA I ZEMALJSKA PRAVILA

Strana: 26,27,28,29

ZA SADA NIJE JAVNO OBJAVLJENA MAPA RUTA NITI ZONE BEOGRADA KOJIMA BI EVTOL LETELICE TOKOM EXPO 2027 MOGLE ILI NE BI MOGLE DA LETE

autonomnih 'letećih taksija', niti da su već određene konkretne linije, rute ili zone grada u kojima bi se takav prevoz obavljao", rekao je Vučetić. Prema njegovim rečima, pravilnik uređuje uslove pod kojima takve letelice mogu da se koriste u komercijalnim operacijama, uključujući zahteve za operatora, pilote, samu letelicu, operativne procedure, performanse, opremu i sistem upravljanja bezbednošću.

Uveden je i pojam vertiporta, odnosno mesta namenjenog operacijama ovih vazduhoplova, kao i zahtevi koje operator mora da uzme u obzir pri njihovom korišćenju.

Vertiport je „kopnena ili vodena površina ili struktura koja se koristi ili se namerava koristiti za sletanje, poletanje i kretanje VCA“. Let koji se obavlja ovom letelicom zove se VEMS let.

KO MOŽE DA BUDE OPERATOR

Kako se navodi u Pravilniku, pre početka obavljanja aktivnosti inovativne vazdušne mobilnosti (IAM) korišćenjem VCA, operator je dužan da podnese zahtev i da stekne sertifikat vazduhoplovnog operatora (AOS), koji izdaje nadležna vlast.

Operator je dužan da nadležnoj vlasti dostavi više informacija, među kojima su zvanični i poslovni naziv podnosioca zahteva, opis predloženih delatnosti, uključujući tip i broj vazduhoplova koje će koristiti, opis sistema upravljanja, uključujući organizacionu strukturu, ime odgovornog rukovodioca i imena odgovornih lica, zajedno sa njihovim kvalifikacijama i iskustvom.

Takođe moraju dostaviti primerak operativnog priručnika, kao i izjavu da je podnosilac zahteva proverio svu dokumentaciju koja je dostavljena nadležnoj vlasti i da je utvrdio da je ona u skladu sa primenljivim zahtevima. Za aktivnosti inovativne vazdušne mobilnosti (IAM) koje se obavljaju

korišćenjem VCA, podnosioci zahteva su dužni da nadležnoj vlasti dokažu da svi vazduhoplovi koji se koriste imaju potvrdu o plovidbenosti (CofA) i da su njihova organizacija i rukovodstvo primereni i pravilno određeni za obim i područje delatnosti. Kompanija koja bi želela da komercijalno prevozi putnike morala bi da dobije sertifikat vazduhoplovnog operatora, AOC, od Direktorata civilnog vazduhoplovstva. Uz njega se izdaju operativne specifikacije kojima se određuje koje vrste operacija operator sme da obavlja, sa kojim vazduhoplovima i pod kojim uslovima, kako kaže Predrag Vučetić.

Ono što za sada nije javno definisano jeste kako bi konkretna mreža takvog prevoza izgledala u Beogradu.

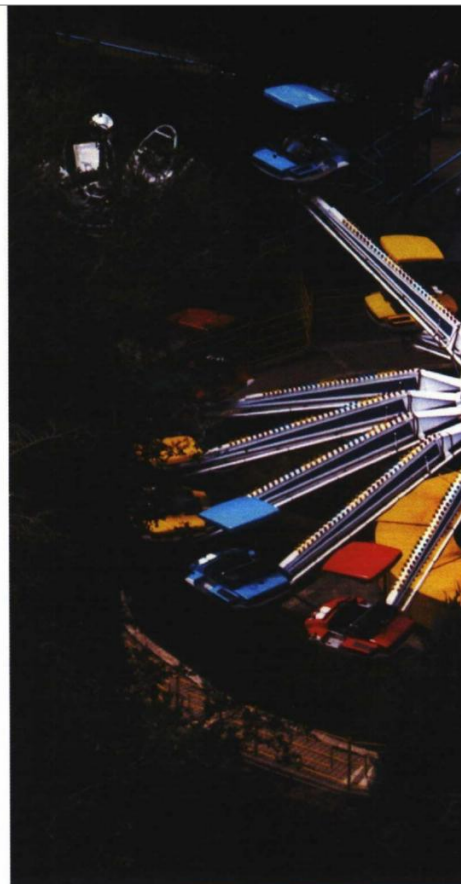
„Nisu objavljene rute, lokacije vertiporta, tačne visine letenja, učestalost letova niti zone grada kojima bi te letelice mogle ili ne bi mogle da lete“, rekao je on.

Dodaje i da treba imati u vidu i tehnološki aspekt: nijedan od vodećih zapadnih eVTOL projekata namenjenih komercijalnom prevozu putnika još nema tipski sertifikat FAA ili EASA. To važi i za Archer Midnight, koji je najavljen u okviru saradnje Srbije i kompanije Archer Aviation za EXPO 2027. Izuzetak postoji u Kini, gde je kineski regulator CAAC sertifikovao EHang EH216-S.

„Zato je važno razlikovati postojanje regulatornog okvira od postojanja operativnog sistema. Da bi redovan komercijalni prevoz putnika zaista počeo, nije dovoljno da postoji pravilnik. Potrebni su sertifikovana letelica, sertifikovan operator, odgovarajuća infrastruktura i odobrene operacije“, kazao je Vučetić.

PRILAGOĐAVANJE PROPISA SE NASTAVLJA

Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije saopštio je da kontinuirano i intenzivno radi na

pripremi odgovarajućeg nacionalnog regulatornog okvira, imajući u vidu inovativni karakter ovih vazduhoplova i specifičnosti njihove buduće operativne primene.

Ovaj proces se zasniva na stalnom praćenju evropskih propisa, smernica i regulatornih praksi, kao i na koordinisanoj saradnji sa svim nadležnim organima i institucijama na nacionalnom i međunarodnom nivou, navode iz Direktorata.

Agencija Evropske unije za bezbednost vazdušnog saobraćaja (EASA) je u procesu uspostavljanja regulatornog okvira za VTOL vazduhoplove, koji obuhvata zahteve u oblasti sertifikacije vazduhoplova, operacija, obuke posada, kao i njihove integracije u postojeći vazdušni prostor.

U cilju priprema za korišćenje VTOL vazduhoplova, u Republici Srbiji izvršena je izmena propisa kojim su regulisani uslovi za obavljanje vazdušnog saobraćaja i obuku pilota, tako što je u pravni sistem Srbije uneta odgovarajuća uredba Evropske komisije kojom se reguliše korišćenje navedenih vazduhoplova, navodi se u saopštenju. Uporedo sa donošenjem propisa, kažu iz Direktorata, uspostavljena je komunikacija sa proizvođačima VTOL

Datum: 02.10.2026

Medij: Nova ekonomija

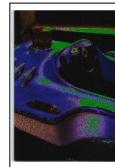
Rubrika: Privreda

Autori: Filip Rudić

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

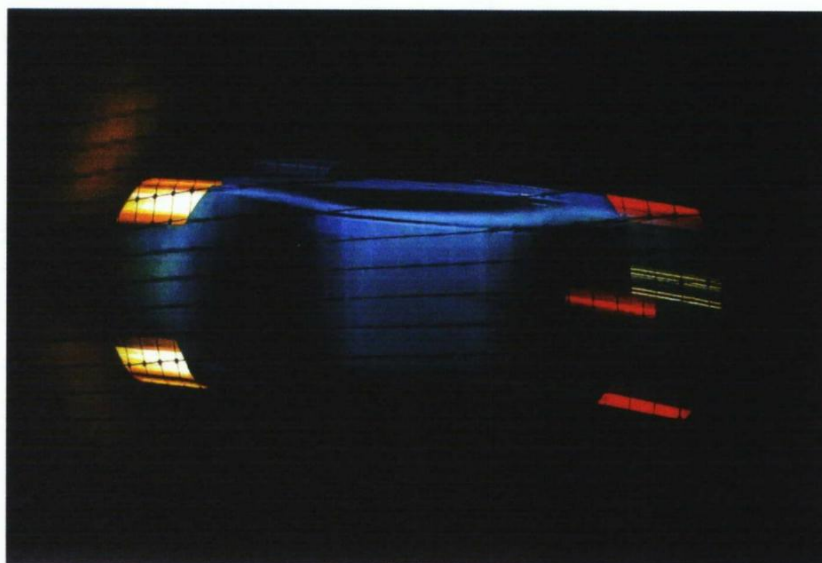
Površina: 2164

Naslov: NEBESKA OBEĆANJA I ZEMALJSKA PRAVILA

Strana: 26,27,28,29

PRIVREDA

vazduhoplova u cilju upoznavanja sa primenjenim zahtevima za sertifikaciju pred nadležnim organima država u kojima se vazduhoplovi proizvode, imajući u vidu da se radi o novim tehnologijama i standardima. Takođe, organizovano je stručno osposobljavanje inspektora Direktorata kroz učestvovanje na međunarodnim seminarima i radionicama, kako bi efikasno postupali u očekivanim predmetima vezanim za ovu vrstu vazduhoplova. Vučetić kaže da postoji pravni i regulatorni temelj, ali između tog okvira i svakodnevnog prevoza putnika „letećim taksijima“ postoji još čitav niz tehničkih, sertifikacionih, infrastrukturnih i operativnih koraka. Kako kaže, za sada nije javno objavljena mapa ruta niti zone Beograda kojima bi eVTOL letelice tokom EXPO 2027 mogle ili ne bi mogle da lete.

„Dodatnu složenost predstavlja sama lokacija EXPO kompleksa u Surčinu. Letelica koja bi odatle prevozila putnike prema gradu morala bi da se uklopi u veoma prometan i kontrolisan vazdušni prostor u neposrednom okruženju Aerodroma Nikola Tesla“, rekao je Vučetić. Takav let zato ne može da se posmatra kao jednostavna pravolinijska ruta od EXPO-a do centra grada, već bi morale da budu definisane konkretne putanje, visine i procedure koje neće biti u konfliktu sa dolascima i odlascima putničkih aviona sa beogradskog aerodroma i drugim korisnicima tog vazdušnog prostora. „Upravo zbog toga bih bio oprezan sa formulacijom da će Beograd tokom EXPO 2027 imati klasičnu mrežu 'letećih taksija'. Srbija jeste napravila regulatorni okvir i potpisala saradnju sa kompanijom Archer Aviation, ali još nemamo javno

objavljene rute, operativnu mrežu vertiporta niti završenu sertifikaciju letelice Midnight za redovan komercijalni prevoz putnika“, rekao je Vučetić. Advokat Stojilković kaže da u Srbiji ne postoji „pravna praznina“ u ovoj oblasti, ali normativni sistem još nije u potpunosti zaokružen za komercijalnu urbanu primenu. Sledeći korak, prema njegovim rečima, ne bi trebalo da bude donošenje zakona radi samog zakona, već precizno uređivanje visina i trajektorija, procedura, vazdušnog prostora, vertidroma, uslova za operatore i odgovornosti. „Kod ovakve tehnologije regulativa ne sme da bude ni kočnica inovacijama, ali ni da zaostaje za tehnologijom. Pravila moraju postojati pre nego što eVTOL postane masovni vid prevoza, a ne tek nakon što se pojave prvi sporovi i problemi u praksi“, rekao je Stojilković.

Ovaj tekst je nastao u okviru projekta "Javna potrošnja kao legitimna tema", finansirano od strane Nacionalne zadužbine za demokratiju.

Ovaj tekst, celokupan sadržaj i izneti stavovi su isključiva odgovornost Business Info Group kao izdavača Nove ekonomije i ni na koji način ne odražavaju stavove i mišljenja Nacionalne zadužbine za demokratiju.

NATIONAL
ENDOWMENT
FOR
DEMOCRACY

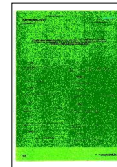
SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

Datum: 02.10.2026
Medij: Nova ekonomija
Rubrika: Bez naslova
Autori: Katarina Pantelić
Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:
Površina: 527

Naslov: ASTROBILANS

Strana: 82

ASTROBILANS

Autor: Katarina Pantelić

**TEKST KOJI SLEDI NIJE PRAVI HOROSKOP, VEĆ KREATIVNA TEŽNJA
AUTORKE DA EKONOMSKE VESTI PRIKAŽE NA ZABAVAN NAČIN KROZ
OSOBE HOROSKOPSKIH ZNAKOVA.**

OVAN

Postoji velika mogućnost da dobijete još jedan posao za EXPO u slučaju da radite u Strelu.

BIK

Obavite kupovinu ogreva što pre.

BLIZANCI

Ako vam je stigao mali račun za struju prošlog meseca, ovaj neće.

RAK

Krajem meseca (oko 25. oktobra) može doći do promena u vašem životu.

LAV

Ako vas pozovu na TV duel, recite im da je kasno i da im je dovoljno što ste lav u horoskopu.

DEVICA

Ako ste se vozili BlaBlaCar-om, očekujte kaznu.

VAGA

Ukoliko ste mali preduzetnik ili znate nekoga, obavezno se prijavite za subvencije za besplatno uvođenje POS terminala.

ŠKORPIJA

Uložite novac od Akcionarskog fonda u kupovinu NIS-a.

STRELAC

Preselite se u Crnu Goru, tamo će minimalac biti od 1.000 do 1.400 evra.

JARAC

Vi svojih 6.000 dinara sačuvajte za račun za struju, jer će struja poskupeti između 3,7 i 4,7 odsto.

VODOLIJA

Razmislite kog advokata birate u Srbiji, možda nađete i na Netanjahuovog.

RIBE

Promenite profesiju, ne ide vam baš najbolje.

Datum: 03.10.2026
Medij: Danas
Rubrika: Druga strana
Autori: redakcija
Teme: Aleksandar Šapić

Napomena:
Površina: 236

Naslov: NASILNA KAMPANJA

Strana: 2

NASILNA KAMPANJA

Trenutna predizborna kampanja izgleda tako da je dan ostavljen za mlaćenje političkih protivnika, a noć za simuliranje debata, na nekoliko preostalih kablovskih televizija koje ne duvaju jednozvučnu mantru (bidžu) kako živimo u najboljem od svih mogućih svetova. Postoje i neka odstupanja, kao u Novom Sadu, gde se ljudi tuku i noću.

Počelo je iznuđenom i lošom procenom da je narodna buna predvođena studentima izmorena i malaksala, pa su raspisani izbori. Pretpostavimo da je režim scene sa prikupljanja potpisa za studentsku listu dočekao lagano šokiran. Otud i druga kako će se ispostaviti loša procena - puštanje SPS-a u samostalnu trku ka bespućima prelaska cenzusa. Sad se stvar već ozbiljno komplikuje. Predsednik od početka kampanje ne uspeva da pronađe nišu kroz koju će se provući. Narodna veselja i šatori to nisu, brutalno blaćenje političkih protivnika u uništenom javnom prostoru to nije, a za sada nema ni pomoći od „mrskih komšija“ sa kakvom fabrikovanom krizom. Kampanju „odbrane žena“ koja je svakako daval

nedovoljne rezultate, upokojio je gradonačelnik Beograda Aleksandar Šapić. Drugi Aleksandar, ovaj put Vučić, kuražio je svoje biračko telo povratkom iz Ujedinjenih nacija, obećao je da će predvoditi konačni i brutalni obračun sa političkim protivnicima uz najavu: „Poručujem svim ženama - ne morate da brinete“. Par dana nakon ove poruke, potpredsednik njegove partije ženi je slomio nos i dislocirao vilicu. Zašto je Šapić odlučio da udari opozicionu odbornicu u jeku akcije svoje partije u kojoj „spasavaju“ žene od mrskih izdajnika sa studentske liste, saznaće tek budući istoriografi. Pretpostavljamo da je istina zanimljiva. Od fatalnog obračuna sa studentima, ostala je priča da je predsednik prespavao kod druga iz vojske i nastavak njegovog pokušaja da po selima izigrava narodnog čoveka. Za to vreme, njegova režimska pešadija sazdana od onih sa debelim krivičnim dosijeima do uhleba iz javnog sektora, drži mu odstupnicu na štandovima po gradskim ulicama gde u stopu prate okupljanja koja organizuju studenti. U ovom poslu, batine od SNS aktivista usput je dobio i zaposleni u Agenciji za sprečavanje korupcije. Šapićevu svinjariju pokušalo se pokriti incidentima u Novom Sadu, gde su SNS jurišnici došli do studentskih štandova, kao što to rade svuda po Srbiji, ali ovaj put u nameri da izazovu incident. I u tome su uspeali, pa je udarac koji je u opštem metežu dobila njihova aktivistkinja već tu noć poslužio za novu kampanju obračuna sa listom koju su kandidovali studenti. Ali to nije dovoljno. Zato će, nažalost, ovih scena biti sve više. Odnosno, vrh partije voleo bi da ih je već mnogo više, ali, ipak, ne ide. Ni pešadija baš neće u juriš kada vidi da je malobrojnija.

Datum: 03.10.2026

Medij: Danas

Rubrika: Nedelja

Autori: Bratislav Marković / Branilac zdravog razuma

Teme: Aleksandar Šapić

Naslov: Od Branka Pešića do Šapića

Napomena:

Površina: 447

Strana: 5

Od Branka Pešića do Šapića

Nije ovo tekst o Šapiću. O njemu sam pisao, te više puta pokušavao parodijom da ukažem na to kakvog gradonačelnika ima Beograd. Ovog puta nema mesta za parodiju, jer odavno je prestalo da bude smešno. Neću praviti ni krivičnopravnu analizu onoga što se dogodilo, jer ponovicu po ko zna koji put, kao advokat nemam pravo da komentarišem postupke u kojima ne učestvujem.

Ovo je tekst u kome ću pokušati da sa čitaocem razgovaram o tome kako smo od jednog Branka Pešića stigli do Šapića. Ono što definitivno znamo, jer postoji snimak, gradonačelnik Beograda na ulici se fizički obračunavao sa ženom i njenim suprugom. Ponovicu, gradonačelnik Beograda na ulici se fizički obračunavao sa ženom....

Počeli su i neposredno da nas tuku. Naravno u društvu telohranitelja. Pade mi na pamet jedan stih iz pesme „Parnog valjka“, „svi pijani jadnici što su samo u gomilama glasni...“.

Gradnačelnici Beograda, u vremenu mog odrastanja, pa čak i kasnije u ružnim devedesetim, bile su ugledne osobe. To je ono vreme kad je Beograd bio GLAVNI grad, ne samo svoje zemlje, već centar regiona. Kažu da je neformalno gradonačelnik Beograda bio treća funkcija po značaju u državi, odmah posle predsednika i premijera.

A onda smo došli u vreme u kome „zadnja bagma kroji moral“, kako je to Đole odavno zaključio, a ja nemam bolju definiciju trenutnog stanja stvari. Lane Gutović je jednom, misleći na razne devijantne pojave u našem društvu, rekao da ono što negujemo, to i uspeva. Eto, promovisanjem pogrešnih vrednosti, stigli smo do Šapića.

SNIMAK NA KOJEM
ALEKSANDAR ŠAPIĆ
NAPADA TANJU MIČIĆ

Znaš, nekompetentne, nestručne, neostvarene osobe, imaju puno loših osobina, a jedna od glavnih je frustriranost iz koje između ostalog nastaju bahatost i primitivizam. A mi smo to dopustili, saglasili se sa tim. Neki su direktno, iz svojih praktičnih razloga, a mnogo ređe ubeđenja, podržali aktuelni režim, a sa režimom i aktuelnog gradonačelnika Beograda. I toga je u Srbiji uvek bilo i biće. Možda su veći problem oni drugi koji su navodni protivnici ovog režima, ali su apstinirali, bojkotovali, okrenuli glavu, zažmurili, te su tako na posredan način dozvolili da nas vode najgori. Podsetiću, trenutni vrhovni komandant oružanih snaga Srbije je Ana Brnabić, a bar u momentu pisanja ovog teksta, Šapić je još uvek gradonačelnik Beograda.

To što ja mislim da mi predstavljamo eksperiment kojim nas određeni strani centri moći kažnjavaju za pogrešne odluke u prošlom veku, manje je bitno. Mnogo je važnija činjenica da svaki narod na ovaj ili onaj način dobije vlast kakvu zaslužuje. Jer, kako god bilo, na kraju je vlast ogleдалo jednog naroda. A Šapić je ogleдалo ove vlasti.

Bratislav Marković
/ Branilac zdravog
razuma

Državni i lokalni funkcioneri, kakvi god suštinski bili, do dolaska aktuelnog režima na vlast, uvek su se u javnosti ponašali pristojno. Nije Šapić prvi niti sto prvi funkcioner koji ima protivnike, ali je prvi u novijoj istoriji ovog grada i ove zemlje, koji se sa neistomišljenicima fizički obračunava. Teren za ovaj stepen srozavanja dugo je pripreman. Jer stranka koja je trenutno na vlasti nije Šapićeva prva politička stranka. On je neko ko je pripadao prethodnoj vlasti, te i u njoj bio na visokim funkcijama. Uveren sam da se Šapić nije promenio, a sećam se nekih njegovih primitivnih ispada iz „onog vremena“. Odgovornost za sve što nam se dešava snose mnogi i to ne samo oni koji su danas na vlasti. Aktuelna vlast samo je principom „osvete loših đaka“, kaznila Beograđane, koji je ne vole i čiju stvarnu podršku nikad nije imala.

Za Šapića snose odgovornost i oni koji su ga u politiku uveli, poverili mu važne funkcije, kao i ovi koji su mu omogućili da na kraju (a uveren sam da mu ovo jeste politički kraj) bude gradonačelnik

ZA ŠAPIĆA SNOSE ODGOVORNOST I ONI KOJI SU GA U POLITIKU UVELI, POVERILI MU VAŽNE FUNKCIJE, KAO I OVI KOJI SU MU OMOGUĆILI DA NA KRAJU (A UVEREN SAM DA MU OVO JESTE POLITIČKI KRAJ) BUDE GRADONAČELNIK BEOGRADA. JER APSOLUTNO JE NEMOGUĆE DA NISU PRIMETILI NJEGOVU PASIVNU AGRESIVNOST KOJOM JE PRIKRIVAO SVOJU NESPOSOBNOST

Beograda. Jer apsolutno je nemoguće da nisu primetili njegovu pasivnu agresivnost kojom je prikrivao svoju nesposobnost. Ne moraš biti psiholog da bi znao da je verbalna agresivnost prethodnica fizičke agresivnosti. I eto upravo to se dogodilo, verbalni nasilnik, postao je fizički. Pozicija gradonačelnika i veza sa ko zna kojim službama, dala mu je mogućnost da i nakon toga održi konferenciju za štampu, na kojoj se nije izvinio ženi na koju je fizički nasrnuo, niti građanima Beograda, već Aleksandru Vučiću. Izostanak izvinjenja je najmanje bitan, jer sam siguran da mu građani Beograda i Srbije izvinjenje ne bi prihvatili.

Šapić će otići, ali šteta koju je u svakom smislu pričinio Beogradu neće. Važno je međutim razumeti da Šapić nije uzrok već posledica. Ako želimo da Srbija opstane, moramo je izlečiti od uzroka a ne od posledica.

I zbog toga moralnu odgovornost za Šapića snose mnogi, sadašnji i bivši.

Ako i jedni i drugi ne budu bivši, zbog mnogih Šapića, Srbiju ne čeka ništa dobro. ■

Datum: 03.10.2026

Medij: Danas

Rubrika: Društvo

Autori: D.D.

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 174

Naslov: Evakuacija građana zbog avionske bombe

Strana: 9

Stanari beogradskih ulica Despota Stefana i Poenkareove dobili naređenje da napuste svoja prebivališta u nedelju

Evakuacija građana zbog avionske bombe

Beograd // Stanari delova Bulevara despota Stefana, Poenkareove, Viline vode i Ulice Jovana Avakumovića na Paliluli dobili su naređenje da u nedelju, 4. oktobra, napuste svoje domove zbog uništavanja avio-bombe zaostale iz Drugog svetskog rata. Kako se navodi u naređenju Štaba za vanredne situacije Gradske opštine Palilula, Sektor za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije uništiće bombu koja se nalazi na lokaciji Poenkareova 22.

Stanari obuhvaćeni evakuacijom dužni su da svoje domove napuste najkasnije do 7 časova u nedelju, 4. oktobra.

Evakuacija se odnosi na stanare Bulevara despota Stefana na brojevima 86, 88, 90, 92, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 116, 118, 120, 122 i 124, Poenkareove broj 3, Viline vode broj 6, kao i Jovana Avakumovića 2, 2a, 4 i 6. Pre napuštanja stanova građanima je naloženo da otvore prozore i spuste roletne, kao i da sa sobom evakušu

kućne ljubimce. Nakon izlaska iz svojih domova potrebno je da napuste zonu evakuacije i odu na bezbedno mesto. Za građane kojima je potreban prevoz biće obezbeđeni autobusi u Bulevaru despota Stefana i Poenkareovoj, dok će oni koji to žele zonu moći da napuste i peške.

Za privremeni smeštaj evakuisanih određeni su KC „Vlada Divljan“ u Ulici Mitropolita Petra 8, OŠ „Vlada Aksentijević“ u Poenkareovoj 8 i OŠ „Oslobodioci Beograda“ u Preradovićevoj 2.

Starija i bolesna lica, osobe sa invaliditetom i majke sa decom kojima je potreban privremeni smeštaj biće upućeni u KC „Vlada Divljan“, gde će moći da ostanu do završetka akcije.

Do završetka uništavanja bombe i odobrenja nadležnih neće biti dozvoljen povratak u objekte obuhvaćene evakuacijom.

Biće zabranjeno i kretanje i parkiranje u Bulevaru despota Stefana, od raskrsnice sa Jovana Avakumovića do skretanja ka ulicama Mi-

Da se uklone vozila

Stanari su dobili i nalog da svoja vozila iz zone rizika uklone najkasnije do 22 časa u subotu, 3. oktobra. Vozila koja ostanu biće premeštena na prva slobodna parking mesta van zone rizika, navodi se u naređenju. Za dodatne informacije građanima je dostupan broj telefona 1985.

troplita Petra i Dragoslava Srejo-
vića, zatim u Poenkareovoj od broja
1a do nadvožnjaka M-19, kao i u uli-
cama Viline vode i Jovana Avaku-
movića.
D. D.

Datum: 03.10.2026

Medij: Danas

Rubrika Ekonomija

Autori: Suzana Peljto

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Beograd na vodi

Napomena:

Površina: 671

Naslov: Ustavni sud može da obori zakon „Svoj na svome“

Strana: 1,11

Datum: 03.10.2026

Medij: Danas

Rubrika: Ekonomija

Autori: Suzana Peljto

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Beograd na vodi

Napomena:

Površina: 671

Naslov: Ustavni sud može da obori zakon „Svoj na svome“

Strana: 1,11

DANAS ISTRAŽUJE: Da li Ustavni sud može da obori zakon „Svoj na svome“ i šta bi bilo sa donetim rešenjima

Sve pada ako stigne poziv odozgo

■ Kada se neki zakon stavi van snage zbog neustavnosti, sve što je do tada doneto i dalje važi - i rešenja i presude. Stečena prava se ne mogu ukinuti

U Ustavnom sudu formirani su predmeti radi ocene ustavnosti Zakona o posebnim uslovima za evidentiranje i upis prava na nepokretnosti, u narodu poznatog kao „Svoj na svome“.

Portal Nova.rs pisao je da su Ustavnom sudu nedavno formirana tri predmeta koja bi mogla da „obore“ zakon „Svoj na svome“. Da su predmeti formirani za Danas potvrđuje i advokat i konsultant za građevinske dozvole i legalizaciju Đorđe Vukotić.

On objašnjava da su predmeti formirani već izvesno vreme, nakon što su, kako navodi, sudu podnete inicijative, odnosno zahtevi za ocenu ustavnosti tog zakona. Prema njegovim rečima, jedan od zahteva podnela je Advokatska komora, dok su pojedini advokati zahtev podneli i posebno.

„Znači da ima više zahteva za koje ja znam, međutim, prema njima nije reagovano“, kaže Vukotić.

Kada će, kako dodaje, Ustavni sud uzeti predmet u rad, prema njegovom mišljenju, zavisice od toga „kakav im nalog dođe odozgo“.

„Upravo je u tome i svih ovih godina bio problem, zato što godinama nisu uzimani u rad neki zakoni, pa su neustavni funkcionisali, a neki su stavljeni van snage čak i ako nisu neustavni, samo zato što je nekom bilo u interesu da ih obori“, navodi Vukotić.

On ističe da Ustavni sud veoma sporo reaguje, dodajući da, po pravilu, predmet završi za godinu i po do dve godine ili sačekava period kada to više nema efekta, iako su, kako kaže, sve to urgentni predmeti.

„Činjenica je da čim stigne zahtev za ocenu ustavnosti nekog za-

Predmet se „rešava“ i dve godine: Zgrada Ustavnog suda

Foto: BETAPHOTO / Milan Timotić

kona oni moraju da formiraju predmet“, ukazuje Vukotić.

Samo je pitanje, naglašava, kada će stići poziv odozgo i reći: „E sada stavi van snage zakon, zato što neću više da ga sprovodim“.

Vukotić dalje pojašnjava da i kada se neki zakon stavi van snage zbog neustavnosti, sve što je do tada doneto i dalje važi - i rešenja i presude. Dodaje da se stečena prava ne mogu ukinuti.

„Međutim, mogu se onemogućiti ljudi koji nisu ostvarili prava po tom zakonu da ostvare ta prava i oni se dovode u lošiji red. Onda se postavlja pitanje šta je do tog trenutka legalizovano, da li to znači da su legalizovane uglavnom stvari koje su njima bile u interesu, znači njihovi predmeti, zatim jednostavni predmeti, kako bi pokazali gra-

danima neku brojku i da se nešto naplati“, ukazuje Vukotić.

Naš sagovornik postavlja pitanje i da li su rešenja o upisu prava svojine prvo deljena u mestima gde su održavana glasanja, dodajući da to ne može da se tvrdi bez dokaza, ali navodi da su takve informacije stizale sa terena. To će sve tek saznati, kaže Vukotić, kada bude objavljen zvaničan izveštaj gde je i koliko legalizovano.

„Nikada do sada nije javno objavljen takav izveštaj. Tu bi se sve videlo“, tvrdi on.

Vukotić ukazuje i na problem ljudi koji su zahteve za ozakonjenje podneli po ranijim zakonima, odnosno pre zakona „Svoj na svome“, a čiji postupci još nisu okončani. Prema njegovom tumačenju, oni su pokretanjem postupka već stekli

■ **ĐORĐE VUKOTIĆ:**
Godinama nisu uzimani u rad neki zakoni, pa su neustavni funkcionisali, a neki su stavljeni van snage čak i ako nisu neustavni, samo zato što je nekom bilo u interesu da ih obori

određena prava, zbog čega se njihovi predmeti ne mogu jednostavno odbaciti ukoliko bi i aktuelni zakon bio proglašen neustavnim.

Kako objašnjava, eventualno stavljanje zakona van snage ne bi rešilo status tih predmeta, već bi moglo da otvori prostor za donošenje novog zakona kojim bi se ponovo uredilo pitanje ozakonjenja objekata koji do tada nisu obuhvaćeni postupkom.

„Dok se ne reši pitanje ljudi koji su podnosili zahteve po starim zakonima, pa dok se ne reše ovi predmeti po ovim prijavama, sve su to građani koji su donošenjem zakona stekli određena prava i njima ne može da se kaže neustavno je i neće vam se rešiti, znači biće donet neki novi zakon i onda će se sačekati da prođe neko vreme da bi se opet legalizovalo nešto što je naopako građeno da se proširi na te objekte. Eto, to je njihova ideja“, smatra Vukotić.

Zakon o posebnim uslovima za evidentiranje i upis prava na nepokretnostima Narodna skupština Srbije usvojila je 22. oktobra 2025. godine, a na snagu je stupio dva dana kasnije, 24. oktobra.

Građani su prijave po ovom zakonu mogli da podnose od 8. decembra 2025. do 5. februara 2026. godine, što je bio redovni rok od 60 dana, a nakon njegovog produženja prijave su mogle da se podnose zaključno sa 8. februarom. Podneto je oko 2,5 miliona prijava.

Republički geodetski zavod (RGZ) objavio je ove nedelje da je izdao više od milion rešenja u okviru upisa prava svojine po zakonu „Svoj na svome“. Što znači da je ostalo da se reši još oko milion i po prijava.

Podsetimo, zakon „Svoj na svome“ je od donošenja na udaru kritika stručne javnosti. Pre svega je zamereno to što država ne garantuje da su objekti koji će biti upisani u katastar bezbedni. Ukazivali su i na to da će mnogi nelegalni objekti koje su gradili investitori bliski aktuelnom režimu legalizovati objekte za koje niko ne može da tvrdi da su bezbedni, i to će učiniti za malu svotu novca.

Struka je zamerala i to što nije poznato šta će država uraditi sa objektima koji su već izgrađeni na zemljištu u javnoj svojini, u zaštićenim zonama, vodoizvorima. Prema novom zakonu oni neće moći da budu legalizovani, već će pripasti državi, ali je nejasno šta će sa njima dalje biti. Ukazivali su i na to da bi država mnoge projekte, kao što su objekti u okviru EXPO-a, Beograda na vodi, saobraćajnice, na ovaj način mogla da legalizuje bez čekanja građevinskih i upotrebnih dozvola.

Suzana Peljto

Datum: 03.10.2026

Medij: Večernje novosti

Rubrika Ekonomija

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 222

Naslov: Lepote naših sela samo na jedan klik

Strana: 8

ПОКРЕНУТА ДИГИТАЛНА ПЛАТФОРМА КОЈА ИМА ЗА ЦИЉ ДА ДОМАЋИМ И СТРАНИМ ГОСТИМА ПРОМОВИШЕ РУРАЛНИ ТУРИЗАМ

МИНИСТАРСТВО туризма и омладине направило је дигиталну платформу "Села Србије", која тренутно обухвата више од 1.900 сеоских домаћинстава. Циљ је да домаћим и страним туристима пружи лакши приступ аутентичним дестинацијама и садржајима.

Сеоски туризам у последње три године доживљава експанзију, а од креирања платформе број сеоских домаћинстава обухваћених пројектом се утростручио - са 600 на више од 1.900. Платформа је један од

Лепоте наших села само на један клик

стратешких пројеката Министарства туризма и омладине у сусрет "Експу 2027", са циљем да се аутентична понуда сеоске Србије домаћим и страним туристима представи на савремен и доступан начин.

По речима Ненада Иванишевића, покрајинског секретара за привреду и туризам, ова платформа представља националну дигиталну базу и пружа већу видљивост и доступност

Фото А. Стевановић

информација о сеоским дестинацијама, значајно доприноси унапре-

ђењу туристичке понуде Србије.

- Покрајинска влада је

у туризам у претходном периоду уложила преко две милијарде динара. Показатељи за првих девет месеци говоре о повећању броја туристичких посета за 14 одсто. Континуираним радом и заједничким улагањем Владе Србије и Покрајинске владе, АП Војводина и цела Србија постају пожељна дестинација. Посебно смо поносни на чињеницу да се дужина боравка гостију у АП Војводини

продужила на више од три дана - рекао је Иванишевић.

У рурални туризам преко јединица локалне самоуправе уложено је више од 250 милиона динара, превасходно у туристичку инфраструктуру. Тако у општини Сечањ теку припреме за изградњу туристичког кампа. Слична улагања су у Сремске Карловце, Аду и на територији Зрењанина. ■
Ј.Л.

Datum: 03.10.2026
Medij: Večernje novosti
Rubrika: Ekonomija
Autori: G. Vitorović
Teme: Beograd na vodi

Napomena:
Površina: 388

Naslov: LOKALI PRAZNI, ALI POSKUPELI ČAK 30 Odsto

Strana: 9

ПОСЛОВНИ ПРОСТОРИ ВИШЕ НИСУ ИСПЛАТИВА ИНВЕСТИЦИЈА, ПОТРАЖЊА ЗА КУПОВИНОМ ВЕЋ ДУГО У ПАДУ

Г. Виторовић

СКУПИ и празни. Овако би могла да се опише ситуација са пословним просторима на тржишту некретнина. Подаци Републичког геодетског завода (РГЗ) показују да је тржишта вредност локала у Србији у првом полугодшту 2026. повећана за 30 одсто у односу на исти период прошле године и да је број закључених уговора порастао за 6,4 процента. Делује да овај посао добро иде међутим, агенти кажу да је на терену куповина све лошија и да се закупци мењају на сваких неколико месеци.

Како објашњава Катерина Лазаревић из једне познате београдске агенције за некретнина, цена пословног простора сразмерно скаче са ценом квадрата у новоградњи. - Људи који зидају морају да имају одређени број гаража и локала да би добили дозволу - каже нам Лазаревићева. - Тамо где је ква-

ЛОКАЛИ ПРАЗНИ, АЛИ ПОСКУПЕЛИ ЧАК 30 ОДСТО

Цена скаче сразмерно вредности квадрата у новоградњи

драт високо цењен, аутоматски су и пословни простори скупи. Истина је да се они слабо прометују и да је мало заинтересованих за њих. Њихова квадратура је велика и то је проблем. Јер, увек се очекује да ће такав простор купити

банке, апотеке или коцкарнице. Уместо тога, одлазе само у закуп. На пример, банке више не купују просторе, јер све више раде онлајн. С друге стране, коцкарнице морају имати посебне услове. И ресторани морају да испуне нор-

ме да би ушли у скупе локале.

У самом срцу Београда постоје пословни простори у којима се закупци мењају на свака два месеца. Када се прође дуж главних улица које воде ка центру, празни простори не могу се побројати. А то уочава и наша саговорница.

- У оквиру комплекса Београд на води уопште нема локала на продају, већ се само издају, и то по њиховим правилима. Тешка је ситуација и са закупима простора у тржним центрима. Стање у унутрашњости

Фото: Depositphotos

Највише понуда у Београду

ТРЕНУТНО је оглашено више од 3.200 пословних простора за продају у Србији, а највећа понуда је у Београду, са око 950 огласа, затим у Новом Саду са готово 500, Нишу са више од 400 и Крагујевцу са више од 200 огласа, показују подаци портала "4 зида". Највећи део понуде чине локали, којих је око 1.400, док су у понуди и канцеларије, пословне зграде, магацини и хале, као и угоститељски објекти. - Распон цена је велики и не зависи само од града и локације, већ и од намене и површине простора, спратности, приступа, паркинга, стања објекта и могућности прилагођавања различитим делатностима - каже Александра Михајловић са овог портала.

земље још је горе. Ми у агенцији имамо свакодневну понуду простора и примећујемо да све више делатности, попут фризерских салона или бутика, ра-

дије изнајмљује станове уместо локала. Стамбени простор уместо пословног бира и грађанин који има 200.000 евра за улагање - каже Лазаревићева. ■

Datum: 03.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Hronika

Autori: redakcija

Teme: Aleksandar Šapić

Napomena:

Površina: 450

Naslov: Objave „Крени-промени” су таргетирање тужиоца

Strana: 12

Треће ОЈТ у Београду

РЕАГОВАЊЕ ТУЖИЛАШТВА

Објаве „Крени-промени” су таргетирање тужиоца

Треће основно јавно тужилаштво у Београду навело је да најновије објаве Покрета „Крени-промени”, у којима је поступајући јавни тужилац Трећег ОЈТ Мирко Деспотовић означен као „тужилац који штити Александра Шапића” и објављена његова приватна фотографија представљају недопустив притисак на поступање и одлучивање у конкретном предмету.

У саопштењу је наведено да ће Треће ОЈТ, имајући у виду на који начин је поступајући јавни тужилац јавно означен и изложен притиску у вези са поступањем у конкретном предмету, о наведеном обавестити Високи савет тужилаштва ради разматрања постојања непримереног утицаја на рад носиоца јавнотужилачке функције и предузимања мера из његове надлежности.

Истиче се да су постављање питања државним органима, критика њиховог рада и интересовање јавности за поступање јавног тужилаштва легитимни у демократском друштву, али да постоји јасна разлика између тражења информација о раду државних органа и јавног импутирања поступајућем тужиоцу да „штити” одређено лице, да поступа под политичким или било чијим притиском или да учествује у опструкцији поступка, без чињенице и доказа којим би се такве тврдње поткрепиле.

Треће ОЈТ у саопштењу посебно наглашава да се одлуке не доносе према политичкој припадности, јавној функцији или друштвеном положају било ког учесника у поступку нити под утицајем политичких изјава, медијских објави или очекивања појединих интересних група, већ на основу чињеница и расположивих доказа у тренутку доношења конкретне одлуке, у складу са законом.

У конкретном предмету поступање Трећег ОЈТ од самог почетка засновано је на информацијама, документацији и доказима који су тужилаштву били доступни у датом тренутку, уз континуирано прибављање медицинске документације и друге релевантне документације и предузимања радњи потребних ради правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, наведено је у саопштењу.

Истиче се да јавно прозивање поступајућег тужиоца именом и презименом, уз напред изнет закључак да „штити” одређено лице не представља захтев за институционалну одговорност, већ персонализовање конкретног кривичног поступка и стварање притиска на носиоца јавнотужилачке функције да одлуку донесе у складу са очекивањима одређених политичких и друштвених актера, а не на основу закона и расположивих доказа.

„Посебно је неприхватљиво да се пре прибављања и оцењивања релевантних доказа у јавности унапред доносе закључци о законитости поступања конкретног јавног тужиоца приписујући му намеру и притиске да заштити било ког учесника у поступку”, додаје се у саопштењу.

Указује се да се навођењем предмета који се не налазе у поступању Трећег ОЈТ, осим једног предмета из надлежности овог тужилаштва, очигледно настоји произвести политизација рада Трећег ОЈТ у Београду.

Тужилаштво подсећа да је јавно тужилаштво самостално у вршењу својих надлежности и да нико изван јавног тужилаштва нема право да утиче на поступање и одлучивање у поједином предмету.

„Треће основно јавно тужилаштво неће дозволити да политичка квалификација, медијска кампања, јавно таргетирање или било који други облик притиска утичу на професионално и самостално поступање јавних тужилаца овог јавног тужилаштва”, наглашава се у саопштењу.

Наводи се да ће свако поступање у овом као и у сваком другом предмету увек бити засновано искључиво на закону, чињеницама и релевантним доказима без обзира на идентитет, функцију или политичку припадност било ког учесника у поступку.

Покрет „Крени-промени” је на друштвеним мрежама објавио фотографију тужиоца Мирка Деспотовића, уз тврдњу да је он „тужилац који штити Александра Шапића” у случају инцидента у којем су учествовали градоначелник Београда Александар Шапић и одборници тог покрета Тања Мићић.

Покрет „Крени-промени” је 28. септембра саопштио да је Шапић физички напао њихову одборницу Тању Мићић, што је Шапић демантовао.

Треће ОЈТ је раније саопштило да Мићићева није отишла на све прегледе на које је била упућена у Клиничком центру, као и да полицијски службеници нису могли да ступе у контакт са њом након што је напустила Клинички центар.

Она је изјаву о инциденту полицији дала 30. септембра.

P. X.

Datum: 03.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Beograd

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 309

Naslov: Kada đaci sređuju OŠ „Živojin Perić”

Strana: 14

Фото ГО Обреновац

Ученици школе у обреновачком насељу Стублине у волонтерској акцији „Заједно можемо све”

Када ђаци сређују ОШ „Живојин Перић”

Жељу да простор у којем свакодневно бораве учине лепшим, уреднијим и пријатнијим за боравак, ученици Основне школе „Живојин Перић” у обреновачком насељу Стублине остварили су удруженим снагама. Они су у волонтерској акцији „Заједно можемо све”, коју спроводи неформална група младих „Од вршњака за вршњака”, уредили школски простор. Посао је био усмерен на кречење фасаде физкултурне сале, освежавање простора и прекривање графита. План је да се у наставку офарба спољашња ограда матичне школе и издвојених одељења, како би се дворишта учинила безбеднијим и уреднијим местима за ђаке.

Иницијатива за ове радове, према речима директорке школе Весне Димитријевић, настала је из давнашње жеље ученика, изражене на Ученичком парламенту. Деца су хтела да допринесу лепшем изгледу осмолетке и дворишта. Она је нагласила да је ова активност

повезала ученике и запослене у школи, Канцеларију за младе и локалну заједницу, као и да постоји идеја да се у наредне активности укључе и родитељи.

– Ученици су у пријави овог пројекта истакли да школа није само зграда, већ место у којем одрастају, због чега желе да преузму одговорност и сами допринесу њеном изгледу. Акција је подржана кроз програм „Омладински фонд” Канцеларије за младе Општине Обреновац намењен неформалним групама младих које желе да волонтерским радом реше конкретан проблем у својој школи, насељу или локалној заједници – наводи се у саопштењу Општине Обреновац.

Иницијатива „Заједно можемо све” једна је од осам омладинских волонтерских иницијатива подржаних уз овогодишњи конкурс програма „Омладински фонд” Канцеларије за младе ове општине.

А. К.

Datum: 03.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Kultura Umetnost Nauka

Autori: Branislav Anđelković

Teme: Grad Beograd

Naslov: Misterija trećeg kovčega

Napomena:

Površina: 1196

Strana: 1

Мистерија трећег ковчега

Детаљ о загребачком официру који поратних година односи један староегипатски ковчег из тадашње столарске радионице Народног музеја разрешава причу о томе како је овај артефакт завршио у Археолошком музеју у Загребу

КУЛТУРНА ДОБРА
У ДЕТЕКТИВСКОЈ ПРИЧИ

Бранислав Анђелковић*

Одопринос староегипатске цивилизације психолошком наслеђу човечанства сведочи интересовање посетилаца светских музеја, али нисмо помињали да случај ковчега Ирируа, тебанског свештеника бога Амоа из Двдесет пете династије (рани 7. век п. н. е.), може да припада сатлавању социополитичке дијагнозе ФНРЈ 1948.

Ресентни историјат ковчега отпочиње Хенријем Солтом, британским конзулом у Египту, који га је прибавио током службовања 1816–1827. Целину – коју су чинили: спољашњи правоугаони ковчег, средњи мумиформни ковчег, унутрашњи мумиформни ковчег (о којем је овде реч), и људска мумија – купио је на лондонској аукцији Солтових антиквитета 1835. хирург Томас Петигру.

Петигруа је заимала мумија, коју је 27. маја 1836. размотао пред публиком у сали Краљевске институције Велике Британије у Лондону. Затим је поменути целину, изузев мумије (иначе их је размотао преко пелесет) препродао Џону Лију за његову збирку. Циљу колекцију је 1865. године откупио лорд Амхрст.

Пратећи исти образац, и Амхрстова колекција доспела је на аукцију фирме *Sotheby, Wilkinson & Hodge*, на којој је 14. јуна 1921. један број антиквитета откупио и рођени Сомборац Ернест Брамер (1891–1964). Он је био најмлађи од тројице браће. Најстарији је био Јозеф, средњи Изире, а млади су и старију сестру Етелку, која је нестала у Другом светском рату.

Транспорт два саркофага

Ернест Брамер је завршио мађарску гимназију, свирао флауту, студирао археологију и уметност у Лувру и на Сорбони, а у Првом светском рату служио је као официр и тумач у француској војсци. Старија браћа и он су најпре отворили галерију у Паризу 1906, а потом 1914. године и другу у Њујорку, где се Брамери успишу међу светски познате трговце (али и колекционаре) антиквитета и уметнинама.

Посланство Краљевине СХС у Паризу добија 6. јула 1921. писмо Ернеста Брамера, у којем он исказује намеру да Народном музеју у Београду поклони ковчег покојнице Ангети (Нефер-ренепет) и ковчег покојника Ари (Ириру). Музеј је о целој ствари обавештен 1. августа 1921, пошто је Брамер сво-

ју намеру наговестио и Краљевском посланству у Лондону. Министарство спољних послова извештава Министарство просвете 2. јануара 1922. да су „два сандука мумија послата преко фирме Петровић из Париза“.

Из дописа чувара Народног музеја Владимира Р. Петковића министру просвете, од 26. јануара 1922. сазнајемо да се ситуација са Брамеровом донацијом компликује: „Част ми је доставити да ми је данас представник транспортног друштва 'Петровић' (ул. Босанска) изјавио да је транспортно друштво 'Балкан' (ул. Карађорђева) на неки начин, који се има тек судским путем расветлити, присвојило његов вагон, у ком се поред чоколаде налазе и мумије о којима је реч, и које већ два месеца леже на жељ. станици у Београду. Пошто су речене мумије својина Нар. Музеја, молим за енергичне кораке код надлежних власти.“

У даљем току овог 'водвиљског' двогодишњег случаја учествовали су: Министарство просвете, Министарство унутрашњих дела, Министарство иностраних дела, Управа града Београда, Надлежни кварта Савамаљског, прокурориста транспортног друштва 'Балкан', фирма 'Petrović Express et Co', Царинарница I реда на жељезничкој станици у Београду, Посланство Краљевине СХС у Паризу, Брамеров београдски адвокат, једна неуспела београдска лиценцијација у лето 1923. нарасла царинска лежарина, и Генерална дирекција царина. Сумирајмо: Народни музеј у Београду извештава, 5. септембра 1923, како је „данас примио од Царинарнице I реда на жељ. станици, бесплатно један сандук у тежини 500 кг – мумија“. У Инвентар ствари Народног музеја (књига II, текући број 2975) заводи се приматак „два саркофага од мумија, поклон г. Брумера“. Даље сазнајемо да, осим де факто дародавца Ернеста Брамера, постоји и де јуре дародавац: „Генерална Дирекција Државних Царина поконила је Народном Музеју два стара египатска саркофага.“ Што се музејског смештаја тиче, Балдуин Сарика, запосленик Музеја, преписује: „Да споменем и старе египатске саркофаге од дрвета, које је Народном Музеју поклонила Главна Дирекција Царина. Саркофаги су смештени у прехисториском одељењу.“

Тиме је јасно документовано да је Народни музеј Србије у свом властништву од септембра 1923 – сем Београдског Несмина (дрвени антропоморфни ковчег са мумијом унутра, донација Хали Павла Риђичког племенитог Скрибешанског, 6. јула 1888) – поседовао празан дрвени ковчег покојнице Нефер-ренепет и празан дрвени ковчег покојника Ирируа, оба, реално, поклон Ернеста Брамера 1921 (тј. 1923).

Народни музеј Србије (како се данас зове) мењао је назив и локацију више пута. Док се, до 1935, налазио у кући у Улици кнеза Милоша, преисторијска збирка имала је „изложена и три египатска саркофага, од којих су

два доспела у Музеј 1923“. Три ковчега су почетак Другог светског рата дочекала у партеру бившег Новог двора. У том здању се налазио Музеј кнеза Павла, како се Народни музеј Србије у то време звао. Своју салашну локацију на Тргу републике Музеј је добио „одлуком Министарства финансија ФНРЈ од 14. јуна 1951“. У каталогу Народног музеја из 1952. читамо: „У малом египатском одељку дат је амбијент египатске гробнице, са два мумија (египатског свештеника и играчи-

це).“ Другим речима, број ковчега се, са претходна три, свео на два.

Каурићева приватна колекција

Први трачак решења нестанка трећег ковчега (покојника Ирируа) искрсао је у разговору аутора овог текста, вођеном 1993, са историчаром уметности др Миодрагом Коларићем, који је, упркос чињеници да „није припадао тада јединој партији“, био директор Народног музеја 1969–1973. Том приликом је поменуто детаљ о загребачком официру који

поратних година односи један староегипатски ковчег из тадашње столарске радионице Народног музеја.

Архивским и другим истраживањима у Београду, Њујорку и Загребу утврђено је да је ковчег 2008. откупио Археолошки музеј у Загребу. Ковчег је од 2009. изложен, те се налази у сталној музејској постави (под инвентарским бројем Е-782). Ковчег је „дуги низ година чувала обитељ Каурић у приватној колекцији. Тачније, био је у њиховом поседу од краја Другог светског рата. Чини се да је један од власничких предака био утјеснајна особа кому-

Забрана трговине антиквитетима

Ковчег је 2008. године, од приватног власника, откупио Град Загреб, након његовог уписа у Регистар културних добара Републике Хрватске, а Археолошким музеју у Загребу поверен је на трајно чување. Тако да исплада да је српски експонат постао хрватско културно добро! Цене оваквих ковчега, иначе, иду од 350.000 долара и много више и јако их је тешко наћи на тржишту са чистим папирима. Египат је 1983. забранио сваку трговину антиквитетима како унутар самог Египта, тако и по питању извоза из земље.

нистичког режима, која је у то вријеме имала дозволу за набаву робе од политички непожељних или несталних особа“.

Увид у доступне податке јасно сугерише да је загребачки официр био Ђука Каурић (1903–1976), мајор Југословенске армије, првобитно столар, а потом и школовани стручњак за уређење ентеријера и музејске поставке, несумњиво и сам колекционар, од чиих наследника је ковчег откупљен. Каурић је важио за „водећег стручњака за обликовање постава музеја револуција на територију Југославије“. О његовим склоностима сазнајемо: „Колекционар Каурић је своје сакупљене предмете држао у свом стану на истакнутом мјесту као да се ради о експонату у музеју. Неки су предмети и модифицирани да би осим естетске имали и употребну вредност. Примјериче, старо кандило из неке православне цркве преуређено је у електрични лустер дневне собе; дрвени књи средњовековног свеца налазио се на истакнутом мјесту у ходнику, а муслимански нагробни споменици само су украс у врту испред куће.“

Околности под којима је Ирируов ковчег 1948. отуђен из Народног музеја Србије и однет у приватну збирку у Хрватску није тешко претпоставити – посебно у једнопартијском духу нимало безопасне социополитичке ситуације у ФНРЈ тог времена – али је разумевање етичког, моралног и најзад имовинскоправног аспекта таквог дела неупоредиво комплексније.

*Аутор је професор Одељења за археологију Филозофског факултета у Београду

Ирируов ковчег, лице и дно Фото Археолошки музеј Загреб

Datum: 03.10.2026

Medij: Politika

Rubrika Beograd

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Naslov: Pokloni za „Zvečansku“

Napomena:

Površina: 71

Strana: 14

Поклони за „Звечанску“

Центар за заштиту одојчади, деце и омладине „Звечанска“ добио је колица за бебе, ауто-седишта, беби-пакете, лопте и више комплета друштвених игара које им је у сусрет „Дечјој недељи“ поклонила Општина Нови Београд. – Брига о деци без родитељског старања мора да буде заједничка. Зато смо кроз пројекат „Деца деци“ желели да малишанима, поред велике пажње и љубави коју добијају од запослених, осете да мислимо на њих, да нису сами и да имају другаре који ће увек бити ту за њих. Посебно нас радује што смо могли да им дамо креативне цртеже и пренесемо дивне поруке љубави, другарства и заједништва које су им упутили малишани Предшколске установе „11. април“ – рекла је Ивана Николић, председница општине Нови Београд, и додала да је посета „Звечанској“ наставак сарадње са овом и другим установама које брину о најмлађима, пренео је Беоинфо. **И. Д. А.**

Datum: 03.10.2026

Medij: Politika

Rubrika Beograd

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 61

Naslov: „Biserna griva Donjeg Srema” u Boljevcima

Strana: 14

„Бисерна грива Доњег Срема” у Бољевцима

Туристичко-спортска манифестација „Бисерна грива Доњег Срема”, 14. по реду, биће одржана сутра у Наутичком селу „Бисер” у Бољевцима. На смотри која почиње у 12 сати учествоваће више од 20 коњичких клубова и коњичких штала посвећених одгајању липицанске врсте коња. Истовремено ће се одржати и етно-базар, као и такмичење у кувању рибље чорбе. Посетиоци ће имати прилику да у току дана катамараном плове Савом. Организатори су Туристичка организација Општине Сурчин са Удружењем одгајивача липицанске расе коња Србије, сурчинском ергелом „Булић” и Коњичким клубом „Сремац” из Јакова, а покровитељ је општина. Овај догађај део је манифестације „Дани европске баштине”.

А. К.

Datum: 03.10.2026

Medij: Politika

Rubrika: Beograd

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 332

Naslov: Od radionica do humanitarnog bazara na „Danima Vračara”

Strana: 14

Од радионица до хуманитарног базара на „Данима Врачара”

Манифестација „Дани Врачара”, у петом издању, трајаће до 16. октобра, уз бројне културне, образовне, креативне и забавне садржаје. Догађај организује Општина Врачар поводом свог дана који обележава 14. октобра.

Отварање смотре, првог дана октобра, било је посвећено најстаријим житељима, који су уједно обележили Међународни дан сениора, а данас следи дружење са најмлађим Врачарцима и њиховим родитељима од 10 сати у Чубурском парку. Ако временске прилике буду лоше, програм ће бити приређен у Великој сали општине. Организатор је Удружење „Увек са децом” које се дуже од три деценије бави подршком малишанима оболелим од рака. Следећи ту мисију, за ову прилику израђиваће се кућице од пластичних пузла, што симболизују простор за бесплатан боравак деце са породицом током лечења на Институту за онкологију и радиологију. Посетиоци ће моћи да обиђу базар рукотворина, а прикупљени но-

Фото ГО Врачар

У Чубурском парку, врачарским школама и просторијама општине, до 16. октобра биће организовани различити бесплатни програми

вац биће намењен Удружењу „Увек са децом”. За поклонице седме уметности, вечерас од 19.30, Удружење „Кластер ин” приказаће филм „Згодна жена” у Великој сали ГО Врачар.

Да се током манифестације мисли и на осетљиве групе потврдиће „Јесења инклузија” који ће се одржати 10. октобра, од 10 часова, у галерији општине. За реализацију је задужен Центар инклузивна Србија.

Креативна радионица за децу и родитеље „Врачар мојим очима” планирана је 11. октобра у гале-

рији општине од 10 сати, а осмислили су је чланови Друштва за улепшавање Врачара.

Ђаци нижих разреда врачарских осмолетки на забаван начин решаваће математичке задатке уз подршку наставника на радионицама ће се у њиховом школама одржавати током манифестације. У овим образовним установама, Удружење „Пријатељи деце Врачара” спроводиће пројекат „Еко-арт чаробњаци”, такође намењен ученицима од првог до четвртог разреда. Они ће се бавити еколошким темама.

У Дому за децу без родитељског старања „Драгутин Филиповић Јуса” изводиће се представа „Авантуре једног Мате” коју реализује Удружење „Ара Београд”. На крају манифестације, 16. октобра, одржаће се Сајам запошљавања у просторијама општине. Организатори су Национална служба за запошљавање, Филијала Београд, Одељење за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом.

А. К.

Datum: 03.10.2026

Medij: Kurir

Rubrika: Biznis

Autori: Dragana Petrović

Teme: Gradske opštine

Naslov: RUSKI FAKTOR

Napomena:

Površina: 542

Strana: 10

RUSKI FAKTOR

NAJAVLJENI NOVI TALAS DOSELJENIKA DIŽE CENU KVADRATA

Prema saznanjima Biznis Kurira, pojačan je broj upita ruskih državljana za stanove u Beogradu za 30 do 35 odsto, ali su spremni da izdvoje manje para

Dragana Petrović

Glasine da se u Rusiji sprema novi krug mobilizacije pokrenuo je novi talas ruskih imigranata koji utočište traže u Srbiji. To je, prema pisanju pojedinih medija, bio znak za stanodavce u našoj zemlji da poslednjih mesec dana podignu kirije nadajući se brzom zaradi kao pre četiri godine, kada su hiljade Rusa dolazile u Beograd i iznajmljivale stanove ne pitajući za cenu.

Pritisak na tržište nekretnina

Međutim, kako ističe agent za nekretnine Dušan Mirkulovski, zaista je povećan broj upita Rusa za iznajmljivanje stanova

u Beogradu, ali to nije ni blizu kao 2022. godine.

- Septembar je inače period kada zbog studenata dolazi do povećane potražnje stanova za iznajmljivanje. Pritisak na tržište je dodatno pojačan većim interesovanjem Rusa za nekih 30 do 35 odsto u odnosu na neki raniji period, kada je beležen pad interesovanja ruskih državljana za iznajmljivanje stanova u Beogradu - rekao je on.

Kada su u pitanju cene stanova za izdavanje, kako ističe Mirkulovski, uočeno je povećanje od oko 10 odsto, što je negde i očekivano za ovaj period godine.

- Kirije rastu kada ponuda opadne a podigne se potražnja za stanovima. Postoji veće interesovanje stranaca, ali imamo i sve veći broj naših ljudi koji ne

ČETIRI GODINE

Kako žive Rusi u Srbiji

● Ako pitate Srbe kako žive Rusi u Srbiji, reći će vam da ih sreću na svakom koraku i da mnogi čak i posle tri-četiri godine boravka u našoj zemlji ne znaju ni reč srpskog. Razlog za to je i što se delom drže jedni drugih, pa u većim gradovima kao što je Beograd imaju svoje vrtiće, prodavnice, zubare, veterinare... U manjim gradovima deca idu u srpske škole, a njihovi roditelji se trude da se uklope u lokalnu zajednicu kako bi im bilo lakše.

žele da izdaju stan Rusima. Razlog za to je što moraju da ih prijave kao strance, što pojedini vlasnici stanova ne odgovara. Kada je u pitanju budžet za iznajmljivanje stanova, Rusi su sada spremni da izdvoje manje novca nego ranije. Kirije se zasad nisu drastično menjale. Manji

stan može da se nađe za 300-350 evra, dok se nešto veći porodični stanovi izdaju od 500 do 700 evra. Cena prvenstveno zavisi od lokacije, pa je centar grada i dalje skuplji - objasnio je naš sagovornik.

Sanja K. iz Beograda je pre četiri godine zaradila nešto više od 7.000 evra

Mirkulovski: Cene zakupnina zasad miruju

za tri meseca od izdavanja dva stana Rusima od oko 40 kvadrata na Voždovcu. Stanove je izdavala za 1.200 evra, ali je to trajalo samo tri meseca.

Sele se iz Beograda

- Tada su u Srbiju dolazili uglavnom IT stručnjaci koji su zaposleni u ameri-

čkim kompanijama. Poslodavci su im prva tri meseca plaćali stan u Beogradu, a kad vam neko drugi plaća, baš vas briga kolika je kirija. Međutim, posle tri meseca Rusi sami preuzimaju plaćanje zakupnine, pa su se masovno iseljavali iz Beograda u manja mesta u centralnoj Srbiji, gde su zakupnine po tri, četiri puta niže nego u prestonici. Njima je svejedno gde su jer rade od kuće - ispričala je Sanja.

Da je ova informacija tačna, potvrdio je i Mirkulovski.

- Ako Beograd nije mesto gde moraju da budu zbog posla ili škole, većina Rusa se selila u unutrašnjost Srbije i u gradove gde su kirije mnogo niže - zaključio je Dušan Mirkulovski.

Datum: 03.10.2026

Medij: Informer

Rubrika Vesti

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Naslov: Dizajn iz Italije na Ekspu 2027

Napomena:

Površina: 35

Strana: 8

DANILO JERINIĆ

Dizajn iz Italije na Ekspu 2027

Na Beogradskom sajmu je potpisan Ugovor o učešću italijanske Asocijacije za industrijski dizajn (ADI) na specijalizovanoj izložbi Ekspo 2027 Beograd, kojim se omogućava realizacija daljih operativnih koraka u nastupu ovog nezvaničnog učesnika, izjavio je direktor te kompanije Danilo Jerinić.

- Ovaj ugovor potvrđuje da će Beograd 2027. biti domaćin jednog od najuglednijih priznanja u svetu dizajna. Reč je o četvrtom međunarodnom izdanju nagrade Zlatni šestar, koje ADI organizuje u saradnji sa Međunarodnim biroom za izložbe - kaže Jerinić.

